

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Symonia est maximu[m] peccatum

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Hec est vltima ps istius capli. in q magister ponit aliud documentū de symonia dicens. si aliq̄s plebanus vel collator pmitteret vni eccliam vlt bñficiū vt minueret res illius ecclie. vel hoc fieret cā inuidie vel cā alterius. tūc pastor cū bñficiario esset symoniac⁹. ⁊ eternā mortem p illo incideret. Subdit aliud documentū dicens. q null⁹ p̄t alteri resignare bñficiū vt ip̄e subleuet ⁊ vsurpet fruct⁹ illius bñficij resignari. Rō ē. qz incurreret symonia. Subdit aliud documentū dicens. q qliter bñficiatus cū bona rōne d̄z psumere fructus p̄tende ⁊ nō d̄z abuti. s̄ si quicq̄s supfluitat⁹ habuerit h̄ d̄z puertere ad vsum pietatis dādo pauperib⁹ ⁊ miser⁹ psonis vt sup̄ p̄tuit de vira ⁊ honestate clericor⁹. Subdit aliud documentū dicens. q ipi bñficiari nō debent dare matrimonū xp̄i h̄strionib⁹ seu sp̄retis mulierib⁹ vel inhonestis hoibus. Rō est. qz oia illa pdunt ex eo q tales nō sunt here des xp̄i. ideo patrimonū xp̄i non debent subleuare Deinde magister subdit vnam cautelā seruādam. qz aliq̄s ex p̄cedentib⁹ dubitaret. vtrum nihil esset eis dandū. Ibi r̄ndet magister. q qn̄ talis cognosceret illos infirmā⁹ res tunc deberet eis ex̄h̄tere p̄pter necessitatē corp̄is panem ne fame moriantur. ⁊ non amplius eis dari debet ne ad lasciuā corp̄is iterum puocantur. sed potius debet suis miseris cognatis ex̄h̄tere pietatem q̄ h̄d̄strionib⁹ vel scurrionib⁹ aut meretricibus.

Primo notandū l̄ra dr. si aliq̄s patron⁹ pferret alicui clerico eccliam sub tali pditōe vt posset res ecclie minuire isti ambo essent symoniaci Rō est ista. qz iste clericus emit istā eccliam p̄pter diminitōem redditū quos redditus patronus aufert. ⁊ om̄is talis emp̄tio est symonia. Et ideo si collator alicui⁹ ecclie velit sibi vsurpare aliq̄s res ecclie cleric⁹ nō d̄z ei consentire. qz de iure tenet clericus eccliam ⁊ res eccliaz. p̄tegere ⁊ defendere vsq̄ ad mortē. In iura dicūt q̄ q̄cunq̄ cleric⁹ trāsfert aliq̄s res ecclie in manus alterius. talis de facto est ex̄cōmunicatus.

Secundo notandū. nullus patronus d̄z pferre eccliam pditōnalr sic d̄tendo. illā eccliam dabo tibi si velis mihi d̄m̄ttere decimas ecclie. quia si clericus sub tali pditōe recipet eccliam tūc ambo incurrerēt symoniā. ⁊ exponeret se eterne d̄natonī. Itē symonia nō solū p̄mittit̄ circa collatōnes eccliaz. s̄ etiā p̄mittit̄ circa sacros ordines Clerbi gr̄a. si aliq̄s voluerit p̄cedere ad sacros ordines ⁊ nō h̄z bñficiū. s̄ perit ab aliq̄ d̄no p̄uisionē sup̄ q̄ possit p̄cedere ⁊ p̄mitteret d̄no q̄ post susceptōem sacror⁹ ordinū vellet illi illā hereditare. tūc sic p̄cedēs reddit⁹ symoniacus. ⁊ si talis ē ep̄s sup̄ cuius p̄uisionē h̄c p̄cedit ⁊ ordinar̄ eū. tūc ordinās ⁊ ordinatus redduntur symoniaci. ⁊ tūc ep̄s d̄z suspēdi ab officio p̄ t̄ps aliq̄d. S̄ ordinat⁹ d̄z sus̄pendi ab officio donec cū illo fuerit dispensatū p̄ d̄nm̄ apostolicū. qz solus d̄ns apostolicus h̄t̄et cū eo dispensare.

Tercio notādū. q̄cūq̄ resignat aliq̄d bñficiū ea rōe vt def suo p̄san⁹ guineo vlt amico tal⁹ ē symoniac⁹. Rō ē ista. qz talis hereditat eccliam sine bona xp̄i qd̄ nō deberet fieri in sp̄ualib⁹. qz bñficia debent libere resignari. ⁊ debent vacare post mortē. q̄ talis sic faciens est symoniacus.

Quarto ē notandū. q symonia ē graue p̄ctm̄. ⁊ ē maximū inter oia p̄ctā. qz tam in veteri q̄ in nouo testamento inuenitur q̄ multe plage sunt istis illare q̄ p̄miserūt symoniā. Sed dubitatur. q̄s habeat disp̄sare cum

Summula Raymundi

symoniacis. Ad hoc videtur per distinctiōem. qz aliqs vel scienter ineras symoniā v' ignorāter. si ignorāter tūc ep's p't cū eo dispēfare si statim res' gnauerit bñficiū. Si autē scienter tūc ppter enormitatē peccati nullus h'cā eo dispēfare nisi dñs apostolicus

Quinto notandū. null' clericus dz dare meretricib' vel histrionib' vel alijs psonis suspect' de bonis xpi. Causa hui' ē. qz cleric' possidet patrimonio xpi. z iō quicqd' vltra necessitatē obtinet hoc nō ē ei' p'riū. s' p' p'riū ē pauper' q' sunt serui xpi. Si igitur cleric' daret hoc patrimonio xpi psonis suspect', tūc p'aret paupes talib' bonis. s' tū hoc nō dz fieri. S' si videret eos velle perire ppter famē. tūc p't eis dare panē vt eos pseruet in vlt' ta. qz tpe necessitat' elemosyna nulli ē denegāda. Tū circa elemosynas tria sunt p'siderāda. Primum ē. q' elemosyna dz dari de p'rijs z non de alienis. qz ille q' dat elemosynā de alienis z nō de p'rijs suis. assimilaf illi q' filiu' vnicū in p'ntia patris mactat. Sicut em' iste nō prestat gratiū serui tū patri. sic z iste q' nō dat elemosynā de suis p'rijs nō prestat seruitium acceptabile deo. Secūdo dz p'siderare vt det recto ordine. vñ rectus ordo ē incipere a seipō z a suis p' sanguineis. deinde alijs pauperibus. Tercio dz habere bonā intentiōem. nā ille q' vult dare elemosynā dz eā dare bona intentione. scz pure ppter deū z nō ppter vanā laudē. Et iō ad p'positū de histrionib' dicendū est. qñ clericus dat eis aliqd. hoc nō dat eis ppter deum sed ppter laudem vaneglie vt laudent eū hoies corā p'lo. ideo dicit sanctus Aug'. histrionib' dare est demonib' immolari.

Ultimo notādū. qñq' vult petere p'tendā suo p' sanguineo v' sibi nō dz pmittere patrono aliqd nec' seruitiū nec' dona. qz als pmitteret s' moniā. eo q' pmitteret dare seculare p' spūali. s' simplr petat ppter deū.

Usure species varie sunt nomina quarum
s' doctor .i. mulce species
 Nullus habet. facies tamen inspiciamus earum
s' denarios p'rio .i. pcedis s' nūmis
 Si nummos fratri prestas pro pluribus. aut si

Res promptas vendis signando tempora longa
vēditōri .i. tribuas .i. es

Ut tibi plus detur tunc vsurarius extas
s' denarioz s' certū .i. vendis
 Pro septem marcis ad tempus equum mihi si das
s' equ' marcas vēditio

Qui vix quinq' valet. hec vsure species est
ille res locate .i. pignori posite

Ager siue domus tibi si sint inuadiate
s' aliqb' .i. acceptis .i. ager vel domus
 Pro marcis istis perceptis. pignora dicta